

Tegels dialect -> NL

Dit woordenboek Tegels bevat 36 gezegden, 658 woorden en 2 opmerkingen.

36 gezegden

- 'nen ongelekdem baer - een ongelikte beer
- al geit kuupke d'n boam oet..... - wat er ook zal gebeuren.....
- as dae wys is zien alle gekke wys - volkomen geschift!
- Dae is door de ratte besjnuffelt - Die is niet goed bij zijn hoofd
- Dae is neet gans richtig - Hij is niet goed wijs
- Dae mak zig vuer unne sjoènen hieès neet bang - Goh, wat is die man dik
- Dae rauk wie de sjouw van Tieglia - Iemand die veel rookt
- Dae zit in Venraoj - Hij zit in het gesticht
- Dao is de kër opgekiep - Een miskraam
- dao kump dae wiewatermetroeës weer sigaar haole - daar komt de pastoor weer een sigaar halen
- Dao zien ze d'r ein aan 't inlaajje - Er is een flinke bui op komst
- Daomet kense op dien vot nao Kaevelaer rieje - Over een bot mes
- de kloeëte ligge te sjoere - helemaal niets uitvoeren
- Det is 'ne geklaadsde - Die is niet wijs
- Dôw haes eine kop als eine kloon, en dea steit dich zoë sjoen. - Je heb een hoofd als een clown en die staat je zo goed.
- Dow kens mich de poekel roetse - Je kunt de pot op
- Ein nut bieës - Een vreselijke vrouw
- Geis se nao de sjop, den ken dienen daag nimmer kepot - ga je naar de schuur dan is je dag helemaal top
- haes se nag wäörd! - daar sta ik van te kijken!
- Haese nag wöard! - Wat zeg je me daarvan?! (heb je nog woorden!)
- Ich heb tes vol! - Ik heb er genoeg van!
- kaai heng - koude handen
- laote gewaere - zijn gang laten gaan
- leave (=leven) maken - lawaai maken
- lek mich de zök - je kunt de pot op
- mei en den - nu en dan
- mich versleit d'n oam - Ik ben sprakeloos
- moadekke - jeetje mina
- op zien Tegels - op zijn Tegels
- Oppe kneen met gevaaide heng baeje - Op de Knieën met gevouwde handen bidden
- Tomme, zäed Sjang tége Sjeng, sjoëne sjink, Sjeng! - Verdorie, zegt Sjang tegen Sjeng (Jan), mooie ham, Sjeng
- unne fakkel in de morgge is unne daag zonger zörge - een joint in de morgen is een dag zonder zorgen
- Ut begint um drònger te laupe - Hij wordt vergeetachtig
- Ut is naat, kaad en sjuverrechtig (weer) - Het is nat, koud en rillerig (weer)
- veur mien pert - voor mijn part
- Zjwieg, d'r zitte doëve op ut daak - Stil, er luisteren kinderen mee

658 woorden

- (n) emes - (n) iemand
- bleik - gras

- book (stoottoon) - boek
- dôw - jij
- maedje - meisje
- 't gebróek - het gebruik
- 't húske - De W.C
- 't sjmak - het smaakt
- aad - oud
- aaf - af
- aafgeleverd - afgeleverd
- aafsjaon - afslaan
- aek - azijn
- aektes - salamander
- aerbaeze - aardbeien
- alderdôm - ouderdom
- alik - heel, intact
- allein - alleen
- allewiel - hedentendage
- allewiel - momenteel
- Allewiëls - Ondertussen
- Altaor - Altaar
- alvas - (al) vast
- alves - (al) vast
- aolie - olie
- aoliebieësje - lieveheersbeestje
- Aoliebiësje - Onze Lieve Heer beestje
- aom - adem
- aomere - houtskool
- aove - oven
- aovend - avond
- apert - apart
- appelesien - sinaasappel
- appelesien - sinasappel
- babbelaer - snoepje
- babbeleer - snoepje
- baeje - bidden
- bangk - band
- Baolder - Baarlo
- Baove - boven
- Baöke - hard huilen
- Baöke - huilen
- Bedangk - bedankt
- bedreuf - bedroefd
- beej - bij
- begôls - begon
- begôls - begonnen
- bein (sleeptoon: / en dan) - been
- bein (stoottoon /) - benen
- béin (stoottoon) - benen
- bekker - bakker
- beleidige - beledigen
- Bels - Belgie
- beng - banden
- bergemuuske - verstoppertje

- besjtakel - lawaai
- bessem - bezem
- beuk - boeken
- biel - bijl
- bietje - beetje
- blâad - blad
- bláar - bladeren
- blaedje - blaadje
- blauw mark - vlaamse gaai
- bleik - gras
- bleuj, bleuje - bloei
- Bliëf - Blijf
- Blierik - Blerick
- boeknagel - navel
- boeremoos - boerenkoolstampot
- boéte - buiten
- bôks - broek
- bôksetès - broekzak
- book - boek
- bótter - boter
- boum - boom
- boutdoës - de W.C.
- brangkwaer - brandweer
- branne - branden
- braojkaetel - braadpan
- braomele - bramen
- breid - breed
- broadwors - verse worst
- broëd - brood (roggebrood)
- broën - bruin
- broët - roggebrood
- broor - breurke - breurs - broer
- brögk - brug
- bu - bui
- bussjop - bisschop
- Bördje - Bordje (plakkaat)
- börstel - borstel
- compassie - medelijden
- dâag - dag
- dáag - dagen
- dâak - dak
- dae (mannelijk) - die
- dao - daar
- de mins (mins=man) - Echtgenoot
- Dees reis, guf ut d'r genne - Deze keer gaat het niet door
- det - dat
- die, det, het - die (vrouwelijk)
- diek - dik
- doa - daar
- doënnbeej - dichtbij
- doëzend - duizend
- doon - doen
- Doordewaeks - Doordeweeks

- doot - doe
- doow - jij
- doow kumps - jij komt
- dôw - jij
- dow mens - jij meent
- dow tiks gaar neet richtig - je bent helemaal gek
- drejje - draaien
- druëgwors - cervelaatworst
- druime - dromen
- druueg - droog
- dröpke - borreltje (jenever)
- duëje - dooien
- Duipe - Dopen
- duk - vaak
- dÿjje - duwen
- dök - Vaak
- dök, döks, dökke - dikwijls, vaak
- efkes - even (tjes)
- Egiepte - Egypte (buurtschap in Tegelen)
- eier - eieren
- eigenaer - eigenaar
- eiketske - eekhoorn
- eikketske - eekhoorn
- eimer - emmer
- ein (e) - een
- eine kleine honk - Hondje
- elders - ouders
- ensigste - enige (de ~)
- erm - arm
- eur - haar (vnw)
- euver - over
- fatsig - vet
- femilie - familie
- Fiësdaag - Feestdag
- fiësvertoën - feestvertoon
- fijn, fender - fijn, fijner
- fijn; sjoeën - mooi
- flödde - floot
- forchet - vork
- friettetoe-oet - joint
- fýn - fijn (letterlijk)
- fýs - vies
- gaar neet - helemaal niet
- gaarepaap - libel
- gaat - gat
- gael - geel
- gaer - graag
- gans - heel
- gans - helemaal
- gaon - gaan
- gedeuns - gedoe
- gedóch - gedacht (voltooid deelwoord)
- gedoons (oorspronkelijk) - gedoe

- geej - U
- gegangen (gegaon) - gegaan
- geis - geest
- gekos - gekund
- Geluif, Gelauf - Geloof
- geluive - geloven
- genóg - genoeg
- gerdiane - gordijnen
- get - iets, wat
- gevaor - gevaar
- geviërljik - gevaarlijk
- gevonge - gevonden
- gewoeën - gewoon
- gich - jicht
- glaas - glas
- Godsammezegene - Verdomme
- gôjjen-dáag - goededag
- gold - goud
- Graaf - Graf
- graof - grof
- grei - spul
- Greize - Huilen (zachtjes)
- greuje - groeien
- greun - groen
- groeët - groot
- grótter - groter
- gruuëts - trots
- haas - handschoen
- haer - heen
- haet - heeft
- haje - houden
- hampeleman - lomperd
- haof - tuin
- hasses kinger - verdomme
- heej - hier
- heit - heet
- heite - heten
- hel - hard
- hemp - hemd
- heng - handen
- hert - hart
- het - zij (jonge vrouw of meisje)
- hets - hitte
- Heuvels-zone - H - Z
- hoaf (oa is opener klank dan in Baolder) - tuin
- hoe:s - huis
- hoés - huis
- hoije - aju (us)
- hojje - Ajju (adieu)
- hôjje - groeten bij weggaan
- Holt - hout
- hónk - hond
- hood - hoed

- hoot - heette
- houwe - slaan
- hudje - hoedje
- huidvleis - zult hoofdkaas
- hung - honden
- huuere - horen
- Huuzer - huizen
- ich - ik
- ich haaij van dich - ik hou van je
- ich waar - ik was
- ieuw - eeuw
- ing - eind
- inkele - enige
- intrint - bijna
- jao - ja
- jaomer - jammer
- jaor - jaar
- jiderrein - ledereen
- joekskepel - dweilorkest
- jong - jongen
- jónk - jong
- kaad - koud
- kaaje sjuver - koude rilling
- Kaakerke - Kaldenkirchen
- kabuitske - klein hokje
- kaetel - ketel
- kaetel - pan
- kallebas - boodschappentas
- kallebas - draagtas
- kallebeske - handtas
- kammeraod - vriend
- kamp - kam
- kattermieskes - wilgenkatjes
- Katterbraa - Quatre Bras (kruispunt)
- keime - kammen
- keld - koude
- Keplaon - Kapelaan
- ker - kar
- kerboet - balkenbrij
- keuning - koning
- kiendje - kindje
- kiep - kip
- kiës - kaas
- kiets - kar
- kinger - kinderen
- kingerechtig - kinderachtig
- kink - kind
- klaor, vaerdig - klaar
- kledje - kleedje
- kleeever - toffee
- kleid - kleed
- kleier - kleren
- klender - kleiner

- klimpe - luiden (klein klokje)
- Klingerbuúl - Collectezak (Kerk)
- kloes - kluis
- kluntjuzzewek - brood met witte kandij korrels
- klöntjeswek - kandijbrood
- knaok - bot
- kneen - knie
- kneen - knieën
- kníen (sleeptoon) - konijn
- kniep - knipmes
- knóddede - knoeien (zitten te ~)
- knoers - kraakbeen
- knônnenezat - stomdronken
- Koekdenang - Couque de Dinant
- koel - kuil
- koes - varken
- kóetele - ruilen
- kolder - onzin
- kop - hoofd
- kos - kon
- kotje - cel
- koupe - kopen
- krangs - links
- krank - ziek
- krempel - rommel
- krintemik - krentebrood
- kroek - kruik
- kroët - appelstroop
- kroet - stroop
- kruuts - kruis
- krök - kruk
- ku - koeien
- kump - komt
- kurs - kers
- kwekvors - kikker
- kwiét - kwijt
- Kölle - Keulen
- kölse - kinkkeren
- kölse - knikkeren
- kömkjes - kaantjes
- körsje - korst van boterham
- Körsmis - Kerstmis
- Körsnach - Kerstnacht
- kös, kösmoel, noet - kus
- kösmuulke, nuutje - kusje
- lachdene? - lachte hij?
- laeg - leeg
- laepel - lepel
- lank - lang
- laot um gewaere - laat hem zijn gang gaan
- lauoe - lopen
- laupe - lopen
- leech - licht

- leef - lief
- leeke - lekken
- letste - laatste
- liefke - borstrok
- liëg - laag
- lieraar - leraar
- lierares - lerares
- loch - lucht
- luchtepoal - lantaarnpaal
- maake - maken
- maedje - meisje
- maodekke! - Goh!
- mechtig - machtig
- mei - soms
- mei en den - af en toe
- mei, met - mee
- meine - menen
- meis - meest
- meister - leraar
- meister - meester
- mekkelik - gemakkelijk
- mellik - melk
- merksdesenet? - merkte je 't?
- mets - mes
- mettegang - meteen
- meuite - moeite
- meuren - stinken
- mich - mij
- Middeliëuwe - Middeleeuwen
- miemere - aalbessen
- Miert - Maart
- mins - man
- mins - mens
- misdeener / misdeenette - misdienaar / misdienette
- moer - muur
- moes - muis
- moets - huismus
- moets - mus
- moodworm - mol
- muug - moe
- naas - neus
- naat - nat
- nae - nee
- naeve - naast
- nag - nog
- nao - naar
- neie - naaien
- neks - naakt
- nemes - niemand
- neume - noemen
- nie - nieuw
- niej - nieuw
- Nolles - Voetveeg

- noow - nu
- Numwaege - Nijmegen
- nut - gemeen
- nüedig - nodig
- oave (oa is opener klank dan ao in saoves) - oven
- oe:t - uit
- oetneudige - uitnodigen
- oetnuuediging - uitnodiging
- Onbesjoef - Onbeschoft
- óngerboks - onderbroek
- ongerzeuk - onderzoek
- ongevier - ongeveer
- Ònjeklònje - Eau de Cologne
- onnag - ook nog
- onneet - ook niet
- onwersjienlik - onwaarschijnlijk
- oor - uur (tijd)
- op Sjteyl - in Steyl
- oppe Ruiver - in Reuver
- ós - ons
- oug - oog
- ozelig - koud
- ózze - onze
- paaf! - boem!
- paerd - paard
- paolingsjtein - gootsteen
- Paose - Pasen
- Parys - Parijs
- pens / boëk - buik
- pepeer - papier
- percies - precies
- percys - precies
- perik - pier
- perik - regenworm
- pesjtoeër - pastoor
- pesjtungskes - knalhoedjes
- pesjtungskesgewaerke - Klapperpistooltje
- petat - aardappel
- plee - de W.C.
- pletske - koekje
- pliesie - politie
- Poelpekske - Kikkervisje
- poelpekskes - kikkervisjes
- praos - fauteuil
- praote - praten
- preuve - proeven
- pruumkes-wék, krinte-wek - Krentenbrood
- Pruus - Duitser
- Pruuses - Duitsland
- raegenpiep - regenpijp
- ram - helemaal
- Remungk - Roermond
- richtig - echt (typisch)

- roetsjbaan - glijbaan
- rugk - rug
- rugke - ruggen
- Ruiver - Reuver
- rumpke - vest onder 'n driedelig kostuum
- ruuke - ruiken
- ruûzele - verliezen van naalden (kerstboom)
- saoves - 's avonds
- schryve - schrijven
- shötelsplak - vaatdoekje
- Sintermerte - Sint Maarten
- sja - schade
- sjadu - schaduw
- sjang - schande
- sjeif - scheef
- sjeut - schot
- sjiër - schaar
- Sjiéthöes - Bangerik
- sjille - schelen
- sjink - ham
- sjinketömpke - hampunt
- sjlaat - sla
- sjlechter - slager
- sjlei - slee
- sjliddere - glijden
- sjlieps - stropdas
- sjlum - slim
- sjlup - schoot
- sjmaal - smal
- sjmaondigs - 's maandags
- sjmek - smaakt
- sjmik - zweep
- sjnië - sneeuw
- sjnie-je - sneeuw
- sjnieder - kleermaker
- sjniëje - sneeuwen
- sjnieje - snijden
- sjoeëne - FIJNE
- sjoel - school
- sjoene kleier - schone kleren
- sjoester - schoenmaker
- sjoklaat - chocolade
- sjoldaot - soldaat
- sjollik - schort
- Sjölluk - Schort
- sjoon - schoen
- sjoon - schoenen
- sjoonreeme - schoenveters
- sjop - schuur
- sjóttel - schotel
- Sjöttelhandook - Keukendoek
- sjöttelsplak - afwasdoekje
- sjöttelsplak - vaatdoek

- sjpéule (dus met stoottoon) - spoelen
- sjpeule (sleeptoon, eerst / , dan\) - spelen
- sjpoar - spoor
- sjraap - hees
- sjraap in de kael - schor in de keel
- sjravele - niet stil kunnen zitten
- sjravele - onrustig op stoel e.d. bewegen
- Sjravelle - Stuntelen
- sjriëve - schreeuwen
- sjríeve - schrijven
- sjryve - schrijven
- sjtaej - steden
- sjtaekbaer - kruisbes
- sjtaekbere - kruisbessen
- sjtale op - lijken op
- sjtasie - station
- sjteelmoos - raapstelen
- sjtek - stok
- sjtelt - stelt
- sjtert - staart
- sjteure - storen
- sjtevel - laars
- sjtoals - trots
- sjtool - stoel
- Sjtraevelle - bekvechten
- Sjtraevelle - Stuntelen
- sjtraof - straf
- sjtraum - stroom
- sjtum - stem
- sjurger - schooier
- sjurkèr - kruiwagen
- sjuttelke - bordje
- Sjuùmke (sjuùmke trékke) - Dropwater
- sjuuns - schuin
- sjwaerdes - doordeweeks
- sjwaerdigse klijer - doordeweekse kleren
- sjwerdes - doordeweeks
- sjöp - schop
- sjöpke - schuurtje
- sjörker - kruiwagen
- snitje wek - boterham
- soort - soort
- sókker - suiker
- Sôkkerpáek - dropwater (laurierdrop)
- sôkkerpaek - laurierdrop
- speegel - spiegel
- straot - straat
- swaerdigse sjoon - door de weekse schoenen
- söckerpeak - zwartwit
- sök - kousen
- taegeswöardig - tegenwoordig
- tank - tand
- taofel - tafel

- tas - kopje
- Tas - Mok
- tas, tāske - kop (je)
- teike - teken
- telder - bord
- teng - tanden
- ter - teer (pek)
- tes - broekzak
- tessendook, snotlap - zakdoek
- tië - thee
- tiel, pater, fakkel, jikkel, stick - joint
- tieske - pannelap
- Tillefoon - Telefoon
- toese - ruilen
- toet wies - tot
- trek - la (lade)
- truuk - terug
- Trülke - haarknotje
- trääöt - blaasinstrument
- tröät - trompet
- Tunnes en de Schaele - Sam en Moos (pro)
- twelf - twaalf
- ug - U (naamval)
- unne doe:je - een dode
- unne maelige petat - iemand die flauw doet
- unne mins - een man
- Unne sjreggendek - Broodmager
- ût - het
- ut raökeliezer - de pook (kachel)
- vaerdig - gereed
- vaerdig - klaar
- Van de poekel geroútsje - Je bent gek
- vandan - vandaan
- Vastelaovend - Carnaval
- veer - veel
- verbergemuuske - verstoppertje
- verchet - vork
- verkaad - verkouden
- verke - varken
- verlere 2 / 3p verluus verloar verloare - verliezen
- versjtendig - verstandig
- ves waal - vast wel
- veuge - voegen
- veule - voelen
- veur - voor (plaatsduiding)
- veuraansjtaon - vooraanstaan
- Visgaerd - Vishengel
- vót - kont
- vreg - brutaal
- vremd - vreemd
- vrere - vriezen
- vroulu - vrouwen
- vruug - vroeg

- vruus - vriest
- vrüeg - vraagt
- vuel - veel
- Vur (dich) - Voor (jou)
- vurbeejgenger - passant
- vurreg - vorig
- waage - wagen
- waal - wel
- waar / waas - was
- wae - wie
- waeg - weg
- waek - week (zn)
- waemuske - vest
- waer - weer
- waer - weer (sgesteldheid)
- waerd ((sleeptoon / en dan) - waard
- waerd (stoottoon /) - waarde
- waere - worden
- WatJoa? - wal
- weagsjoal - weegschaal
- weeg - wieg
- weej - wij
- weer - weer, opnieuw
- weie - waaien
- weik - week (bnw)
- Wek - Mik (brood)
- Wek (wekske) - Brood
- wêk (witte wèk of broène wèk) - brood (witbrood of bruinbrood)
- weld - wereld
- werm - warm
- Wie geit ut? - Hoe gaat het?
- wiéd - ver
- Wiéd öwèg - Ver hier vandaan
- wiëinig - weinig
- wink - wind
- wo (o) r (e) - werd (en)
- woeë - waar
- wortelemoos - wortelenstamppot
- wuurt - wordt
- wölle boene - tuinbonen
- zaach - zacht
- zaachte - zachte
- zaal - zadel
- zaat - zout
- zank - zand
- zècge - zeggen
- zeen - zien
- zeip - zeep
- zekdimpel - Mier
- zekske - zakje
- zelefde - zelfde
- zeuk - zoek
- zeuke - zoeken

- zeut - zoet
- zich melle - zich melden
- zjeloers - jaloers
- zjwaak - zwak
- zjwaap - slaag
- zjwaegelke, zjwaevelke - lucifer
- Zjwame - Swalmen
- zjweie, winke - zwaaien
- zjweitveut - zweetvoeten
- zjwumbad - zwembad
- zjwumme - zwemmen
- zoeër - zuur
- zoeërmoos - zuurkool
- zumpe - huilen
- zung - zonde
- zuul - pilaar
- zuul - priem
- zuul - zuil
- öm - haar (jonge vrouw of meisje)
- örges - ergens

2 opmerkingen

• Ik heb altijd in het Tegels een licht, maar onmiskenbaar verschil gehoord tussen de equivalenten van a en o in b.v. avond en oven. Het eerste, dat ik schreef en opstuurde als ao klinkt meer gesloten, het tweede dat ik schreef en opstuurde als oa meer open. Zo krijg je dus aovend en oave, Helaas hebben anderen dit kleine verschil spijkers op laag water zoeken gevonden en daarom overal ao geschreven. Maar het verschil is (was ik heb het over her Tegels van vóór 1960) voor de scherpe luisteraar onmiskenbaar. Misschien toch van belang ook voor (de) andere Limburgse dialecten.

• Tegelen ontleent zijn naam hoogstwaarschijnlijk aan het Latijnse 'Tegula' (vergelijk: tichel) dat dakpan betekent. Deze naam werd reeds door de Romeinse bewoners gebruikt en komt van de potten- en pannenbakkerijen in het dorp. Uit de klei van Tegelen wordt ten oosten van Tegelen al eeuwen klei gewonnen voor de ceramische industrie. (trouwens het klopt inderdaad niet)

Dit woordenboek 'Tegels' is samengesteld door bezoekers van www.mijnwoordenboek.nl. Heeft u zelf ook woorden of ziet u fouten? U kunt die dan zelf toevoegen en verbeteren op de website, of laten toevoegen door een handige kennis.